SeAMKissa valmistuu Ruokaketjun digitalisaation edistämisen toimintasuunnitelma Etelä-Pohjanmaalle

10.5.2021

Ruoka on tärkeä painopiste ja osaamisala paitsi SeAMKissa, myös alueellisesti. Etelä-Pohjanmaa näyttäytyy Suomen Ruokaprovinssina, ja alan kehittäminen on maakunnassa vahvaa. SeAMKin rooli isona ja kansainvälisesti verkottuneena toimijana on myös aluekehittämisessä keskeinen, joten meillä pyörii myös erilaisia kehittämishankkeita paikalliselta tasolta eurooppalaisiin yhteistyöhankkeisiin. Ruoka-alalta ajankohtainen esimerkki kansainvälisestä yhteistyöstä alueen ruokasektorin kehittämiseksi on Regions4Food, jossa on luotu alueellinen Ruokaketjun digitalisaation edistämisen toimintasuunnitelma.

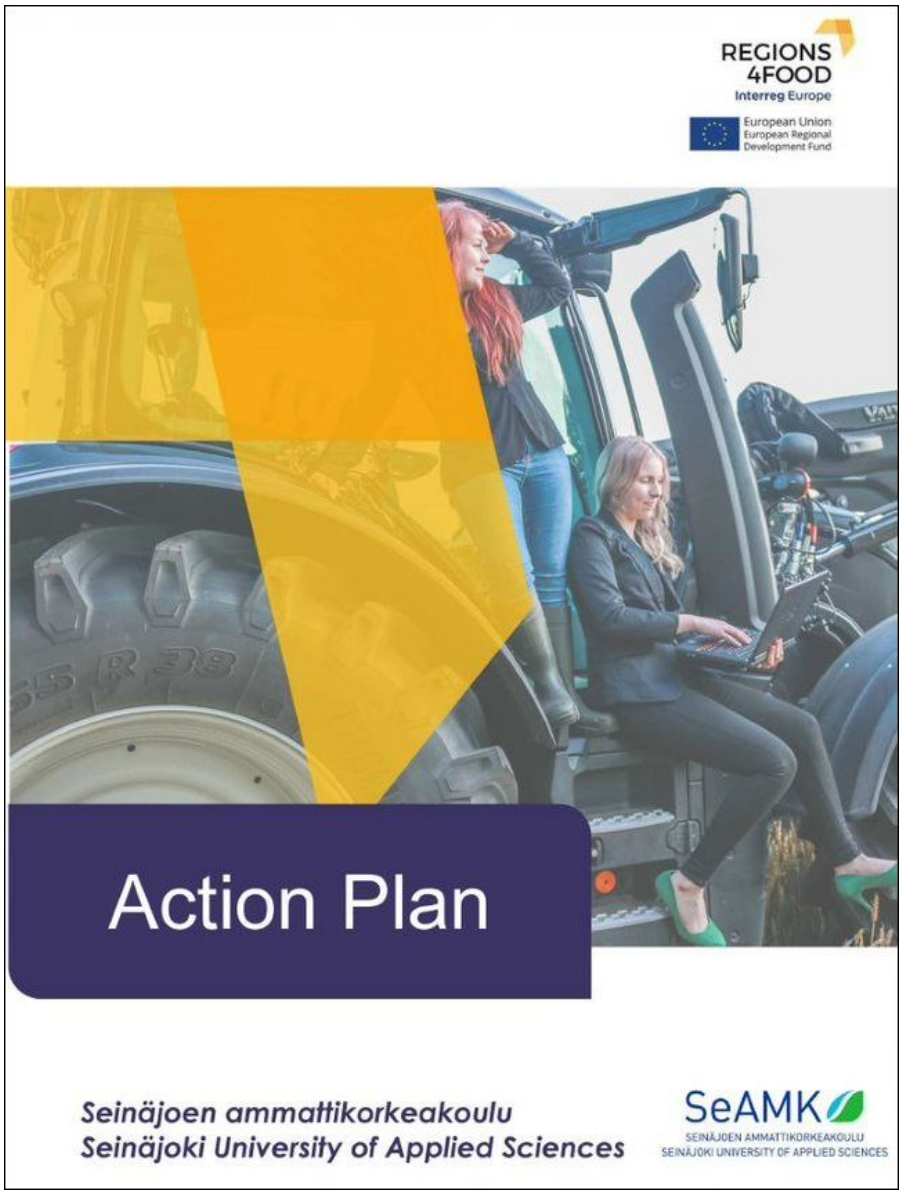
Digitalisaation merkitys ruokasektorin muuttuvassa toimintaympäristössä on kiistaton, ja yhteistyötä, osaamista ja resursseja sen edistämiseen tarvitaan. Regions4Food Action Plan koostuu eri toimijoiden alueellisista toimenpiteistä, joilla digitalisaatiota edistetään. Toimenpiteet perustuvat alueella havaittuihin tarpeisiin, kansainvälisten partnerien hyviin käytäntöihin, hankkeen alueellisen sidosryhmän näkemyksiin sekä alueen toimijoiden tavoitteisiin. Tämän toimintasuunnitelman pääteemoiksi muodostuivat innovaatioekosysteemin kehittäminen, koulutus ja datan yhdistely.

Ensimmäinen teema, alueellisen ruokasektorin innovaatioekosysteemin kehittäminen, koostuu kahdesta hankesuunnitelmasta: Elintarviketeknologian osaamis- ja kehittämiskeskuksen esiselvityksestä sekä Ruokaprovinssi 2030 -strategiahankkeesta. Tavoitteena on muun muassa alueen toimijoiden yhteinen näkemys ja strategia, innovaatiokeskittymän toimintamallin selkeyttäminen ja vahvempi näkyvyys.

Toinen keskeisen tärkeä teema on koulutus ja osaaminen. Millaisia digitaalisia ratkaisuja on olemassa, mitkä niistä ovat oikeasti hyödyllisiä, ja miten niitä voisi parhaiten hyödyntää? Tutkintokoulutuksissa vastataan näihin osaltaan, mutta täsmävastauksena jo työelämässä toimiville tähän toteutuu DigiFarmi-hanke. Siinä tavoitteena on lisätä maatalousyrittäjien tietoa uudesta teknologiasta, osaamista sen käyttämiseen ja datan hyödyntämiseen.

Kolmas teema on datan hyödyntäminen ruokaketjussa. Ensimmäinen toimenpide tässä on dataosuuskunnan perustaminen maatalousyrittäjille, joka on osa valtakunnallista, koko ruokaketjua koskevaa valmistelua. Toimenpiteellä pyritään kehittämään maatalousyrittäjien mahdollisuuksia datan hyödyntämisestä saatavaan lisäarvoon, ruokaketjun yhteistyöhön ja jäljitettävyyteen. Toinen dataan liittyvä toimenpide liittyy ruokahävikkiin, jonka vähentämiseen PAJATSO-hankkeessa pyritään dataa yhdistelemällä. Toimenpiteessä hyödynnetään koneoppimista ja kehitetään ennustemalli, jonka avulla tarjotaan selkeää dataa päätöksenteon tueksi ruokapalveluihin ruokahävikin vähentämiseksi.

Kullakin näistä toimenpiteistä pyritään edistämään ruokaketjun digitalisaatiota osaltaan, mutta tärkeää on myös, että ne johtavat jatkotoimenpiteisiin, joilla edelleen edistetään yritysten toimintamahdollisuuksia, innovatiivisuutta ja kilpailukykyä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Interreg Europe -rahoitteista Regions4Food-hanketta toteuttaa Seinäjoen ammattikorkeakoulun Ruoka-yksikkö. Toimintasuunnitelman toimenpiteitä toteuttamassa ovat SeAMKin lisäksi Sedu, Etelä-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaiset, Vaasan Yliopisto ja Luonnonvarakeskus, kukin tiiviissä yhteistyössä ruokaketjun yritysten, muiden kehittämistahojen sekä kansainvälisten verkostojen kanssa. Toimintasuunnitelman julkistustilaisuus on syksyllä 2021, pysy kuulolla.

Soila Huhtaluhta
projektipäällikkö, Regions4Food
SeAMK Ruoka